

vembra, Buždon bio je kažnjen na 7 dana težka zatvora sa jednim postom i na izplatu troškova.

Kada su klerikalci vidili, da jim posao sa nadučiteljem Marchi ide po sve slabo, da mu se osvete, izmislili su na njega tužbu za grdno zločinstvo, kakršna zagreše posebno radi nekateri klerikalci. I u tomu su bili loše sreće, pa ne samo da su ostali dugim nosom, nego će sada morat odgovarat pred sudom radi potvore.

Da bi „Slovenec“ i „Slovenski List“ imali ikoliko poštenja, morali bi i oni sve ovo javiti, da povrate nadučitelju Marchi poštenje što su mu ga htjeli ukrasti njihovim hajdučkim pisanjem. Ali je smešno tražiti poštenje u „žlindrovaca“.

Društveni vestnik.

Kranjsko.

Društvo slov. učiteljic je zborovalo v soboto, 28. m. m., v „Nar. domu“. Poleg običajnih letnih poročil funkcionaric in volitve vodstva, bila je na dnevnem redu tudi razprava o podrobnem učnem načrtu za ženska roč. dela za vse kategorije šol od jedne do osemrazrednice. Po pozdravu predsednice in izvolitvi dveh zapisnikaric poročala je I. tajnica o društvenem delovanju v tem letu. Po dobro obiskanem obč. zboru na velikonočni četrtek t. l., na katerem so se pretresovala prenovljena pravila, je ista društvo predložilo sl. dež. vladi v potrdilo, — katera pa je je šele po dostavku 5. točke § 30. odobrila. Iz tiska došla so se razposlala v 240 izvodih. „Pozivu „Slov. učit. društva“, da bi posamezna društva ne vpošiljala svojih prošenj vis. dež. zboru, odzvalo se je društvo z naslednjimi točkami: 1. „Slov. učit. društvo“ naj zaprosi učiteljicam jednake plače z učitelji v vseh razredih statusa — torej povrnitev onih 10%, ki so se nam odbili v prvih dveh plač. razredih. 2. Za pouk v ž. roč. delih naj se namestijo učiteljice roč. del, kjer to ni mogoče, naj se učiteljico, ki ta pouk prevzame, po številu tedenskih ur nagradi. 3. Deluje naj se z vso vneto za ustanovitev višjih dekliskih šol po vzgledu minist. določbe 11. dec. 1900. — poleg tega pa tudi mešč. in strokov. nadaljevalnih šol za deklice, in sicer ne samo v Ljubljani, temveč tudi po deželi! — Ta tretja točka nam je posebno pri srcu, ker bi se ž njimi odprl tudi učnim močem pot do višje naobrazbe, pot, ki bi imel realno podlago in praktičen cilj, kakoršnega do sedaj pri pomanjkanju primernih zavodov ni. Društvo je bilo zastopano pri odkritju spomenika kolegicje Vidie na Vrhniki, kateremu je prispevala tudi z večjo vsoto. Poročilo blagajničarice se glasi ugodno za društvo. Nekatero zastopnice okrajev pa še niso vposlale doneskov, ker niso imele prilike nabirati pri članih. Poročevalka podrobnih učit. načrtov za ženska ročna dela Vita Zupančič povdarjala je v svojem referatu pred vsem potrebo teh načrtov, sosebno v sedanjem času, ko se nameravajo izdati, oziroma predelati ti, deloma pomanjkljivi, deloma neprikladni načrti. Ako kje, tedaj je tu umestno, da spregovore o njih oné, ki se leta in leta trudijo in bavijo s tem predmetom ter iz lastne skušnje vedo, koliko se da doseči. Ker se ti načrti v celoti prijavijo v strokov. listu, bodi tu dovolj. Živahna debata, ki se je tu vnela, svedoči, kako dobrodošel nam je ta referat. Zato društvo tu še jedenkrat izreka toplo zahvalo gđe. poročevalki. Mesto odstopivše zastopnice kočevskega okraja M. Blahne, izvolila se je M. Schweiger-Arko, ki naj se pismeno zaprosi, da prevzame zastopstvo. Odbor, ki se je volil po listkih, ostal je stari. Prihodnje zborovanje se vrši velikonočno sredo.

Slovenska šolska Matica. Odbor tega društva je imel 28. dec. 1901. sejo, v kateri se je vse potrebno ukrenilo, da izidejo letošnje knjige do konca januarja 1902. Društvo ima dozdaj 3575 K dohodkov, med temi 439 K ustanovnine. Stroškov je 529 K, torej je na razpolago 2607 K in obresti. Določijo se nagrade pisateljem, uredniku in tajniku. — Ker se bodo knjige razposiljale le poverjenikom, naj isti pobere poštnino od posameznih članov. — Letošnjim knjigam se določi

nastopna prodajalna cena: Letopis 1-60 K, Slovenski jezik 2.— K, Zgodovina 2.— K. — Vzame se livaležno na znanje, da je deželni odbor kranjski na odborovo prošnjo pripravljen deliti nagrade pisateljem slovenskih učnih knjig, ki jih bode izdajalo društvo. V prvi vrsti se bodo izdajale metodiške knjige za učiteljšča, priredi pa se tudi nova izdaja Woldrich-Erjavčeve „Somatologije“, ki je v zalogi „Slov. Matice“ že pošla in ki je to društvo ne namerava več založiti. Specijalne metode pa izide naprej „Slovenski pouk“, za katerega bode poseben odbor določil načrt. — Prihodnje leto izda Matica: Letopis, nadaljevanje Zgodovine in učne slike k Čitankam. Načrt za te učne slike izdela g. ravnatelj Schreiner. — Matica bode začela zbirati tvarino za izdanje etimološkega, sinonimiškega in frazeološkega slovarja na podlagi Čitank in Pleteršnikovega slovarja. — Končno se določi oblika diplomam za ustanovnike.

Štajersko.

Ormož. Dne 5. t. m. imelo je učiteljsko društvo ormoškega okraja svoj občni zbor v tukajšnji slovenski šoli. Načelnik g. Slanc je naglašal v svojem pozdravu slogu med učiteljstvom, katera je prvi pogoj živahnega in uspešnega društvenega delovanja. Nadalje je omenjal napredno stališče, katero je naše društvo vedno tudi na zunaj kazalo in želi, da bi še v prihodnje tako bilo. Na klic: vsak naj ljubi svobodo in napredek so zborovalci odgovorili s krepkim „živio“. — Društvo ima do sedaj 35 udov in sicer 30 rednih, 1 izvanrednega ter 4 častne. V preteklem društvem letu je bilo 5 zborovanj in 1 odborova seja. Dohodkov je bilo 81-94 K, stroškov 69.36 K, ostane tedaj 12-58 K prebitka. Račune so pregledali g.g. Košar, Šalamun in Tomažič, ter iste v redu našli. — V društveni odbor so bili izvoljeni gg. Ernest Slanc načelnikom, Anton Porekar načelnikovim namestnikom, Adolf Rosina tajnikom, Josip Rajšp blagajnikom, Ivan Košar in Miha Vauhnik odbornikom. — Prihodnje zborovanje se priredi na prvi četrtek v marcu.

Slavno uredništvo! Pri zborovanju učiteljskega društva slovenjegraškega, dne 5. januarja t. l., sklenila se je z ozirom na dopis v „Učit. Tovarišu“ št. 34 l. l., „Zmes“ kjer se omenja otvoritev novih šol slovenjegraških, enoglasno sledeča izjava:

Zbrano učiteljstvo obžaluje nepotrebn napad na našega občespoštovanega okr. šol. nadzornika gosp. Schechela in izjavlja, da ni bil dotični dopisnik iz njegovih vrst, a zahteva, naj slavno uredništvo „Učit. Tovariša“ v prihodnji številki javi, je li bil dopisnik sploh učitelj ali ne? *)

Slovenjegradec, dne 5. januarja 1902. Sledi 16 podpisov.

Šmarsko-rogaško učiteljsko društvo zboruje 2. dan svečana t. l. ob 10ih dopoldne v Šmarji po sledečem vspredu: 1. Zapisnik in dopisi. 2. Poročilo blagajnika in tajnika. 3. Volitev odbora. 4. Razgovor o „Zvezi slov. štaj. učiteljev in učiteljic“. 5. Slučajnosti. K obilnej udeležbi vljudno vabi odbor.

„Učiteljsko društvo za celjski in laški okraj“ ima v nedeljo dne 2. svečana t. l. v navadnih prostorih ob 1/2 11ih svoje redno zborovanje z nastopnim vspreedom: 1. Zadnji zapisnik. 2. Petje. 3. Društvene zadeve in nasveti. 4. Eventualno podavanje. 5. Iz šolske prakse. K obilni udeležbi vljudno vabi Armin Gradišnik, t. č. predsednik.

Književnost in umetnost.

„Zvonček“. Prva letošnja številka „Zvončka“ ima to-le vsebino: Snežinke. Cvetko Slavin. — V nebesih. Vera. — A zdaj je zima. B. Baebler. — Zapovej! Andrej Rapè. — Zvečer. Narjan Pretko. — Jutrjanja molitev. Fran Žgur. — Ded in vnuk. Jožef Barbič. — Čestitka. Igor. — Kaj se je sanjalo moji babici? Andrej Rapè. — Prst v ustih. Juraj Pangrac. — Za zimo. Vida. — Ódlikovan slovenski pesnik (prof. Jos. Stritar). Ladislav Ogorek. — Na stolčku. Igor. — Iz knjige prirode. Solovej. — Siromak in bogatin. I. Podgornik.

*) To je uredniška tajnost.